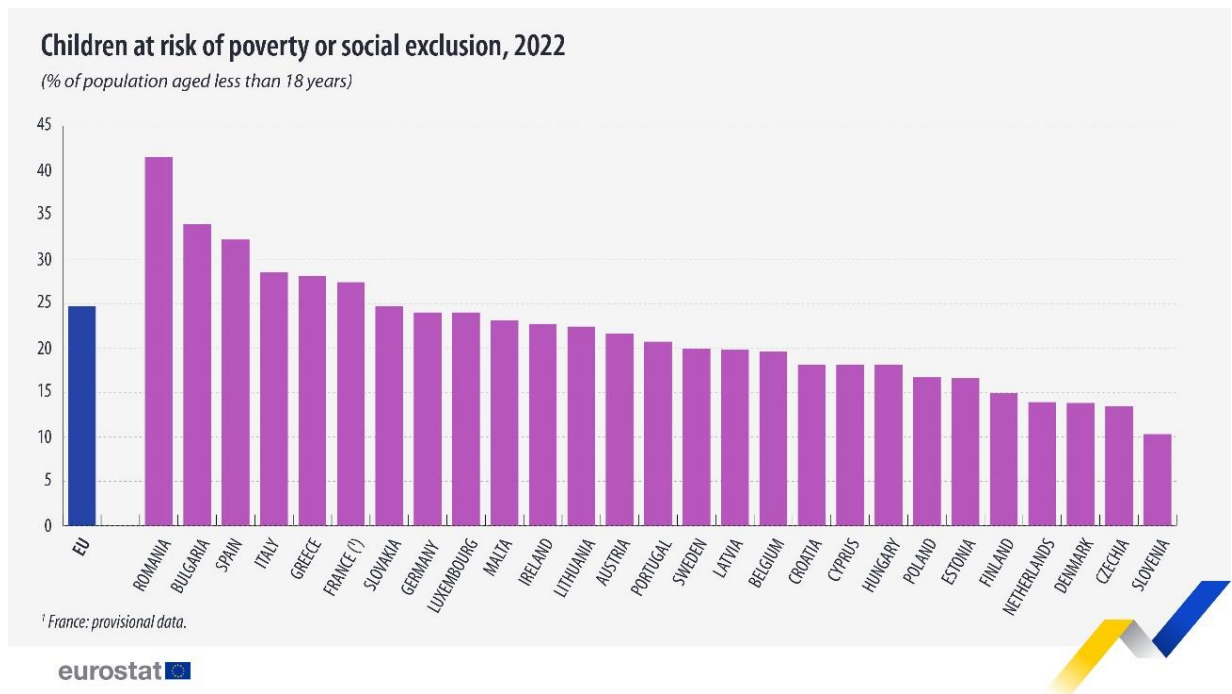

PROPOSTES DE LA FEDAIA PER A LES ELECCIONS CATALANES

Introducció

Les eleccions catalanes han irromput enmig d'una negociació de pressupostos en què les entitats del Tercer Sector i l'Economia Social tenien compromeses una sèrie de partides que esdevenien, i són absolutament necessàries per pal·liar els efectes de la desigualtat sobre les persones més vulnerabilitzades. Catalunya viu, des de fa anys, una emergència social que es reflecteix de manera dramàtica en la pobresa infantil que segons l'Eurostat afecta al 31 per cent de nens, nenes i adolescents al nostre país, unes 400.000 persones segons dades de la Sindicatura de Greuges (molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea)

Aquestes dades tenen una correlació directa amb la inversió pública que es destina a polítiques públiques adreçades a la infància i adolescència. A menys inversió més risc de vulnerabilitat.

Inversión en familia e infancia en la Unión Europea (2021)

Fuente: EU-SILC (2021)

Elaboración: Alto Comisionado contra la Pobreza Infantil

Per això la FEDAIA ha decidit establir una sèrie de línies de treball i demandes a les candidatures que concorren a aquestes eleccions amb l'objectiu que es pugui fer front a una situació d'emergència social que persisteix.

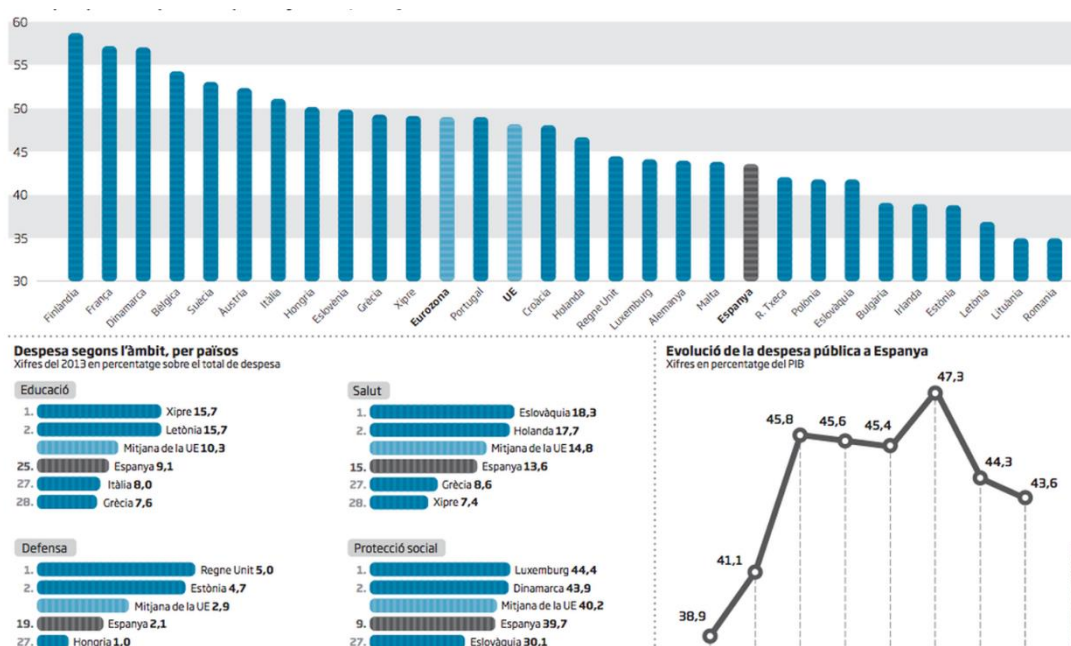
La primera demanda que volem traslladar, doncs, als partits que concorreran a les pròximes eleccions catalanes es que es mantinguin els compromisos tancats els últims mesos en matèria de revisió de cartera de serveis socials i el treball d'escandall de costos, els recursos destinats a la escola inclusiva, la salut mental i els serveis socials i en el compromís de tirar endavant la Llei del Tercer Sector i la tramitació de la resta de normatives del triple marc normatiu, el traspàs de la gestió de l'ingrés mínim vital , les mesures incloses en l'Estratègia de Lluita contra la Pobresa Infantil, en què hi ha participat FEDAIA i la llei per modificar la Renda Garantida de Ciutadania.

DEMANDES DE FEDAIA

1. Més recursos per a les polítiques públiques destinades a les infàncies i les adolescències

La inversió en infància i famílies a Espanya i Catalunya està gairebé un punt per sota de la que es destina de mitjana als països de la Unió Europea, segons les últimes dades de l'**Alto Comisionado contra la Pobreza Infantil**. La despesa en famílies i infància d'Espanya i Catalunya és avui de l'1,6% del PIB, respecte el 2,5% de la mitjana europea.

Passa el mateix pel que fa a la inversió en educació. Espanya és el quart país amb menys despesa en ensenyament, només per davant de Grècia, Itàlia i Romania, segons dades d'Eurostat.

QUÈ PROPOSA FEDAIA: Reclamem un compromís ferm de les forces que concorren a les eleccions al Parlament de Catalunya perquè hi hagi un augment en la inversió en polítiques destinades a les infàncies i les adolescències que assoleixi el 2,5% del PIB per garantir la igualtat de drets i oportunitats i començar a equiparar els recursos que s'hi destinen als països de l'entorn.

2. Desplegar una Estratègia per erradicar la Pobresa de les infàncies

En aquesta demanda FEDAIA inclou diversos elements que estaven presents en la legislatura que deixem enrere i que creiem necessari tirar endavant per revertir l'emergència social. La pobresa infantil és un dels principals problemes que té Catalunya, i que lluny de remetre s'ha anat agreujant els últims anys. Per això reclamem diverses mesures de xoc:

- Mantenir i accelerar les proves de la Renda Bàsica Universal per poder-la implementar com més aviat millor. En el seu defecte, millorar una renda garantida que arribi a totes les persones que ho necessitin.
- Un dels principals factors de la falta de capacitat de consum de les famílies, i per tant d'empobriment, és la dificultat per accedir a un habitatge digne. Per això reclamem polítiques que facilitin l'accés a un habitatge amb subministraments bàsics, espais de privadesa i condicions d'habitabilitat per a totes les infàncies.
- Universalització de l'atenció a la petita infància, especialment per a aquelles infàncies en situació de risc. Avançar en el projecte per a la gratuïtat dels serveis d'escola bressol.
- Avançar per garantir l'accés als serveis de salut de caire més especialitzat com l'odontologia, l'oftalmologia i la salut mental i amb la cobertura necessària per a fer un bon tractament
- Abordar la pobresa energètica de les famílies, incloent la condonació del deute
- Començar a implementar la prestació universal per fills a càrrec, una proposta que ja va fer FEDAIA en la seva campanya "La infància no pot esperar"

Necessitem solucions

“Solvents sistemes socials que donin suport als infants i les seves famílies al llarg de tot el seu cicle vital.

Polítiques socials d'atenció a la infància garantides
Repensar l'actual model econòmic i aprofitar l'esforç que s'està fent per sortir de la crisi per a impulsar un nou model que garanteixi la sostenibilitat de les polítiques socials destinades a protegir a la infància i les famílies.

Garantir la igualtat d'oportunitats en l'educació
Millorar la qualitat i l'equitat, reduir l'abandó escolar prematur per trencar el cercle de la pobresa i per la prosperitat del país i la seva cohesió social. Catalunya i Espanya destinen respectivament només un 3,4% i un 4,3% del seu Producte Interior Brut (PIB) a educació davant del 5,25% que dediquen com a mitjana els països de la UE.

Crear una prestació econòmica universal
Per a la crisi que s'adossa a les famílies amb fills a càrrec d'entre 0 a 17 anys. La FEDAIA proposa #laPEUC: un ingrés de 2.500€ any per fill que compensaria les diferents ajudes i prestacions amb l'objectiu de cobrir el 50% del cost de cria de l'infant.

Veis veure el vídeo de la campanya?

FEDAIA Federación de Entidades de Atención a la Infancia y Adolescencia

La infància no pot esperar

iq

FEDAIA - C/ Caballers, 79 1er B | 08014 - Barcelona T 933 307 205 | 933 309 89 W www.fedaia.org www.lainfanciapotesperar.org #LaInfanciaNoPotEsperar

3. Pla de millora del sistema d'atenció a la infància

- a. Definir partides pressupostàries clares per continuar la implementació d'aquest pla segons la prioritització que es va treballar.
- b. Mantenir el compromís de la modificació de la cartera de serveis en la que s'incloguin els serveis del Model SIS amb els tres nivells de risc, així com i els altres serveis d'atenció, prevenció i protecció a la infància.
- c. Garantir els recursos en el desplegament del Model SIS (Serveis d'intervenció Socioeducativa), en els tres nivells de risc amb una correcta dotació pressupostària i corregint la manca de recursos per part dels ens locals a l'hora de complementar
- d. Reconèixer el tipus d'atenció professionalitzada dels tres nivells de risc i de treball comunitari que s'està realitzant des dels serveis que atenen a la infància arrelats als territoris i que s'han inclòs en el Model SIS (Servei de suport a les famílies amb infants de 0-3 anys en situació de risc, servei d'atenció diürna (antic centre obert), servei d'Intervenció amb famílies amb infants i adolescents i servei d'acompanyament d'adolescents).

4. Protecció i Bon tracte a la infància i l'adolescència i educació

- a. Desplegament de la LOPIVI a totes les instàncies de les administracions autonòmiques i locals, així com als sistemes d'educació, salut i drets socials.
- b. Desplegament del Decret d'Escola Inclusiva d'una manera més enèrgica, convincent, fent-ne una aposta decidida especialment en les mesures educatives intenses.
- c. Garantir l'accés a estudis postobligatoris per a les persones de 16 a 18 anys en situació de tutela o de risc social.
- d. Desplegament de les Mesures de Millores Educatives proposades pel grup impulsor derivat de l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya del 9 de desembre de 2023.

6. Procés de desinstitucionalització

Les Nacions Unides assenyalen la desinstitucionalització com un dels elements claus per garantir el creixement emocional i el benestar de la infància. Aquest procés ha de seguir unes pautes que passen per augmentar els recursos en les polítiques preventives i, una vegada més, en pal·liar els efectes de la pobresa sobre les persones.

L'acompanyament socioeducatiu i terapèutic a les famílies i l'acció social preventiva són les claus per evitar que una part important de les infàncies es vegi abocada a una situació de tutela persistent de les administracions i un allunyament de les seves arrels. Garantir que som capaces d'acompanyar les famílies en complexos processos d'aprenentatge i criança i en l'adquisició d'aquelles competències que els hi són necessàries, és un imperatiu pels poders públics que serveixi per garantir el benestar emocional i afectiu de totes les criatures.

Al darrer informe de la Sindicatura de Greuges, **La desinstitucionalització del sistema de protecció a la infància i l'adolescència (2023)**, les dades de la DGAIA indiquen que el **32,6% dels expedients de risc s'obren per "negligència, desatenció o imprudència"**, un **12,7% per "situacions de risc greus persistents que determinin la privació dels elements bàsics per al desenvolupament de l'infant"**, i un **9,1% ho fan per "abandonament emocional"**. Casos que mostren la manca d'eines, competències i estratègies en aquestes famílies per fer-se càrrec dels seus fills i filles. Amb una bona acció preventiva en el terreny del treball social i socioeducatiu, es poden assolir resultats idonis per reduir la institucionalització d'aquestes persones.

Aquestes situacions, alhora obliguen a millorar els serveis que s'ocupen de la recuperabilitat de les famílies on es detecten situacions de risc. Una vegada més el seu acompanyament amb programes efectius és una necessitat per transitar en aquest camí de la desinstitucionalització. I alhora augmentar els recursos i les oportunitats per les famílies acollidores en aquells casos en què les situacions de les famílies d'origen esdevenen irrecuperables. Es tracta de garantir espais segurs i protectors des del punt de vista emocional i afectiu per aquestes infàncies i adolescències.

Per això demanem:

- a. Definició d'una estratègia catalana de desinstitucionalització per a la infància i adolescència.
- b. Increment de la inversió en prevenció, amb un desplegament total dels serveis socioeducatius que s'inclouen en el model SIS a tot el territori català, i que recolzi el treball de prevenció pels tres els tres nivells de risc d'exclusió social, amb una clara perspectiva comunitària i participativa i que siguin prou flexible per a poder-se desenvolupar tant en contextos professionals com en contextos domiciliaris i comunitaris que incloguin el quotidià de la família.
- c. Implementació de programes ben dotats pressupostàriament d'acompanyament de les famílies, ja siguin les biològiques o les acollidores, en l'etapa prèvia al desemparament (model SIS i altres programes a territori), durant l'estada als serveis residencials (mitjançant la implementació de programes de teràpia familiar i capacitat familiar), i en el moment del retorn a territori, per a assegurar la sostenibilitat de les mesures proposades.
- d. Inclusió de prestació econòmica per a les famílies en el cas de les mesures d'acolliment en família extensa.
- e. Oferir programes respir i d'oci conjunt a les famílies acollidores.
- f. Desenvolupament i implementació de nous models d'acolliment professional, que evitin la institucionalització de criatures d'entre zero i sis anys.
- g. Revisió del model de serveis residencials, en clau de participació i governança compartida, dimensionament, i amb serveis més comunitaris, flexibles i oberts

7. Fomentar el dret a la Participació de les infàncies i les adolescències

Potenciar els espais, eines i canals per a que les infàncies i les adolescències en situació de risc o vulnerabilitat participin en tot allò que permeti desenvolupar els seus drets com a ciutadania de ple dret (disseny de polítiques, espais de participació territorials...).

8. Dret a emancipar-se dignament

Un dels principals problemes per a les infàncies i les adolescències en situació de risc de vulnerabilitat és la falta d'expectatives, un fet que els aboca en moltes ocasions a estats emocionals complexos. Des de les entitats socials proposem que es facin polítiques que facilitin espais que generin perspectives de futur i desenvolupament laboral, social i vital per aquestes persones.

- a. Creació d'un grup de treball interdepartamental per tal de treballar coordinadament i de forma transversal les polítiques de suport a l'emancipació: Treball, ensenyament, habitatge, salut, drets socials.
- b. Garantir itineraris d'emancipació per a les persones joves que assoleixen els 18 anys. Aquest itinerari està format per la suma de les diferents tipologies de suports que necessita la persona jove en cada moment del seu procés (habitatge, prestació, suport jurídic, psicològic...) i ha d'estar dissenyat entre les persones referents i cada jove. La manca dels suports adequats en aquests itineraris pot derivar en situacions de carrer.
- c. Garantir accés a un habitatge fins al compliment dels objectius vitals. Possibilitat d'allargament d'estada en habitatges de suport a l'emancipació fins als 24 anys.
- d. Compromís de recursos de posar en marxa projectes que garanteixin accés de les persones joves extutelades a un habitatge "finalista" i garantir que aquestes persones tenen accés a la borsa d'habitatge protegit.
- e. Garantir el dret de la formació amb la gratuïtat de les matrícules universitàries i altres estudis postobligatoris per a tota la joventut en situació de risc o vulnerabilitat.
- f. Potenciar la inserció laboral i més ajuts a la contractació per a persones joves que hagin passat per programes de prevenció o protecció de les administracions.

9. No als discursos discriminatoris

En els últims anys determinades forces polítiques i moviments altament ideologitzats han iniciat campanyes basades en discursos d'odi que generen una discriminació de certes persones i col·lectius socials, la majoria dels quals ja vulnerabilitzades per les seves situacions econòmiques precàries.

Per això reclamem:

- a. Una campanya que condemni els discursos que apunten contra persones o col·lectius per la seva condició, ja sigui el seu origen, la seva orientació sexual o el seu gènere.
- b. Un compromís de les forces polítiques per destinar una partida pressupostària en campanyes de comunicació i sensibilització que afavoreixin la inclusió dels col·lectius estructuralment discriminats.

10. Enfortiment del Tercer Sector Social

- a. Iniciar el desplegament del Pla de Suport al Tercer Sector
- b. Compromís per aprovar del triple marc normatiu del sector: Llei de l'Economia Social, Llei del Tercer Sector Social i Llei de l'Acció Concertada.
- c. Mantenir els compromisos respecte la Cartera de Serveis Socials, amb l'augment de mòduls i partides en un 5% i que hi hagi una correlació de les partides que s'hi destinin amb l'augment de costos, el conveni del sector i els compromisos establerts per la Generalitat d'increments de mòduls.
- d. Impulsar la concertació social i altres formules de gestió directa en relació al Tercer Sector, fomentant formes de finançament més flexibles i adaptades a les necessitats socials existents. Assegurar la cobertura necessària del finançament en el cas també de les subvencions.

11. Promoure un model de salut mental preventiu i comunitari:

- a. Desplegar el Pacte Nacional per la Salut Mental i dotar de recursos, detectant i intervenint de manera preventiva/precoç en les primeres edats de la vida i en l'adolescència, en els trastorns del neurodesenvolupament i en els problemes de salut mental.
- b. Promoure la prevenció i la salut comunitària, incloent agents diferents com les famílies, els centres educatius, etc.